

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer
csütörtökön és vasárnap.
Á r a :
Egész évre . . . 6 ft. — kr.
Félévre 3 ft. — kr.
Negyedévre . . 1 ft. 50 kr.
A szerkesztő szállása:
Szinház-utca 404. szám.

NEMERÉ.

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap.

Hirdetési díj:

4 hasábos garmond sorért,
vagy annak helyéért 4 kr.
(1—10 sornyi hirdetés ára
mindig 40 kr.) — Bélyegdíj
minden ígatáskor 30 kr. —
Nagyobbhirdetéseknél alku
szerint. — Hirdetések fölvé-
tetnek a szerkesztőségénél.

„Hallucinationen.“

A „Krst.“ azt véli, hogy szemfényvesztései által a „Nemeré“-t is megkápráztatta, s folyó évi 120. számában rá fogja, hogy káprázatokban szenved. Haj! nem volna csoda, ha a becsületes embernek kápráznék is a szeme — ilyen dolgok láttára. De hála a testvériség nemtőjének! az elnyomottak szeméről is kezd hullni a fátyol, melyet azok borítottak rá, kik szeretnék, ha az egyesült nátiók merő hallucinációk volnának!

Azt mondja a „Krst.“, hogy a Nemerétől szidatni: érdem, s általa dicsértetni: gyanús. Hiszük, hogy a „Krst.“-nek a mi dorgálásainkon kívül nincs sok érdeme; igaz ugyan, hogy nem fog rajta, de azért ne tartson attól, hogy ily irányba mellett dicséretünk által gyanusítani fognök.

A „Kr.“ szám-hányó vetője beszélteti számaikat mint valami szarkát, de számai ép úgy hazudnak mint ő maga. Valóságos Walpurgis éji „Hexeneimaleins“, mely az igazság napfényénél nullára oszlik.

Lássuk, hol van elvéve a mi banyánk „szokotalása!“

Az első összeírásnál a „Kronst.“ szerint választókká felvették: 2309 szász és 2344 nem szász; ha tehát senki sem lenne párthagyott, melyik részen van a többség?

De a választók jegyzékéi másképp alakultak. Mozgásainkat a szászok figyelmükre kezdték méltatni, s elég „prudens et circumspecti“ voltak, hogy 654 teljesen jogtalan szász nevek nagyobb részét magok nagylelkűleg eltörölték.

Ezek tehát semmiképp sem jöhetnek számitásba, mivel jogtalanságukat magok elismerték. De hogy a „Soll & Haben“ veszélyeztetett bilance-át helyreállítsák, az 1304 (kevés kivétellel mind) határozott választási joggal bíró románok épen, — de épen felét, azaz 652-t kiátkoztak.

De ezek és pártjuk tiltakoztak ezen oligarchiai eljárás ellen és többnyire bebizonyították törvényes módon, hogy a választási jogra teljes

igényt tarthatnak. Ezek tehát a „Kr.“ féle egyenlet, megoldásnak kiküszöbölési módszere daczára nagyon is számitásba jönnek.

S most hogy áll a dolog?

1655 szász választó.

1265 (legalább) román
343 magyar
39 örmény
19 cigány

1666 választott volna velünk s a többiken most mi osztozhatnánk, de előre láthatólag kellő időben nekünk jut azokból az orosz-lánrész, míg a „Kr.“-nek a mese szerént a — nó, a másik marad. (Igaz mégis, hogy a szászok jelöltjei bizonyosan nagy abszolút és relativ majoritással választottak meg!)

Ezek lényegileg ugyanazon számok, melyeket a „Kr.“ idéz, de itt úgy látszik nem szólnak ő mellette.

Az arab szövetségesek ott hagyták az igaztalan pártot, és hozzáuk csatlakoztak! (Eltekintve attól, hogy a „Kr.“ számfeladata $1304 \times 579 \times 37 \times 36$ nem 1956-ot hanem 1.005.681.312-at adna eredményül a mi részünkre!)

A kik nem a „Kr.“ iskolájába járnak, nem tévesztik össze a számmiveleteket. De vannak nekik ám még más számai is, és reménylik, hogy számitások nem soká dicsőn kiállja a próbát!

Ha a nemzetiségeket akarnók részletezni, megjegyezhetnök, hogy a szászok dicséretesen figyeltek nyájokra; így pl. egy eltévedt juhót, mely az indóházánál vakolozott, díszhintóban hozták a választásra. Nem esodálkoztunk volna, ha az összeírás és választás közt meghalt szász választók szellemeit idézték volna a választási hamvvederhez (az „urna“ alkalmi fordítása). A németek nagy része megengedte magát félemlíteni a szászoknak az ipar és családi élet terén tett rémitései által; a „görögök“ kiakarták mutatni ünneplésen, hogy ők nem „olálok“; a zsidók — legyen nekünk is zsidónk, hadd legyen mit üssön a „Kr.“; a 22 magyarban a

„Kr.“-nek legalább egyszer volna valamije, mivel jogosan dicsekedhetnék, ha azok nem volnának a hontszerző Árpád párthagyott utódjai; mi a czigányokat illeti, még azoknak sem kell olyan képviselő!

S a „Kr.“ ismét azt fogja mondani, hogy az igazságot arcul csaptuk, pedig a „Kr.“ igazsága, mint láttuk, arczátlanság! Ha.

A székelyföldi választások.

A székely nép politikai életében egy sajtószertű csaknem megmagyarázhatatlan tünemény lép előtérbe a mostani követ választások alkalmával, mi komoly megfontolást, okokat kutató utánnézést igényel. Míg ugyanis hazánk többi részeiben, mint azt a választásokat regisztráló tudósítások mutatják, — Deák politikája hatalmas aratást vitt végbe, míg az eddig balpártnak kürtölt választó kerületek közül sokan hagyták el az eddig követett megatartást, addig a székely föld igen sok választó kerülete éppen az ellenkezőről tanuskodik, sőt bizony állíthatjuk, hogy az erdély részi balpárti képviselőknek nagyobb részét éppen a székely föld adja. Honnan e rögtöni fordulat? Honnan magyarázható ki az, hogy a nép, mely eddig hű szövetséges volt a kiegyezésnek, egyszerre tömegesen fordít hátat neki? Valjon a hidegen számító ész, belátás volt-e itt a fő irányadó, vagy egyéb körülmények működtek közre? Én azt gondolom, hogy az utóbbi vitte a főszerepet. Megvagyek győződve, hogy a székely nép politikai meggyőződését ma is a Deák által lerakott elvek uralják, s ha a választások formailag ellenkezőt mutatnak, én azt nem az elv feladatának, nem a Deák politikája elhagyásának, hanem azoknak tulajdonítom kik e politika keresztül vitelével közvetlenül, vagy közvetve megvannak bizva. A székelyföldi választások egy mély tanúságot rejtenek magukban, melyet jó lesz napvilágra hozni, s okulás végett el tenni jövőre. Azt tanusítják, hogy a legszebb politikai rendszer, mely az összesség véleményét uralja, ha a gyakorlati alkalmazásánál nem találja meg minazon elemeket, melyeknek csak együttes működése biztosítja a diadalt, nem elégséges arra, hogy egy ellen-

TÁRCZA.

Miként halnak meg az uralkodók.

Wehl F. után.

(Vége.)

5-ik Károly mindenestre készültebben várta a halált, de neki sem volt boldog vége, melyről a legpontosabb tódósításaink vannak, minthogy Stirling William Károly klastrom-életét az utolsó részletekig teljesen megírta. E szerint Károly az ő lelkét spanyol ceremóniák és a katolikus egyház szertartásos pompája között adta ki.

Köztudomású dolog, hogy Károlynak étel és italban való mértéktelensége nem kis mértékben folyt be korai halálára. Habár folyvást szenvedett, még sem tagadta meg önmagát. Midőn 1568 augusztusában végét közeledni érezte, azon furcsa kedve jött, hogy temetésének úgy szólva főpróbáját tartassa meg. Valahányszor a juste-i klastromban tartózkodása alatt egy fejedelmi barátja vagy az arangyapjas rend lovagja meghalt, soha sem feledte el, hogy a barátokkal temetkezési ünnepélyt tartasson s ezen gyászünnepélyek voltak némileg a komor zárdai élet ünnepei és szinelőadásai. Tehát saját temetkezését is megparancsolta. Ez aug. 30-ikán tartott minden szokásos fény és pompa mellett. Miután megtörtént ebédkor ez egyszer — kevesebbet evett, mint különben. Egy jó ideig még a napon ülve, megnézte előtte elköltözött nejének — Izabellának — arczképét s később, mintha a világi gerjedelmet el akarta volna fojtani, szentképeket nézegetett végig.

Igy betegeskedett majd nem szeptember végeig.

E hó 20-kán uri sz. vacsorával óhajtott élni s midőn felvilágosíták, hogy az utolsó kenet használata után nem szükséges, így szólt a haldokló: „Lehet hogy nem szükséges, mégis jó kísérő lehet oly hoszszu utra.“ —

Reggeli 7 órakor egy szentelt ostyát hoztak neki, melyet azonban igen nagy fáradsággal tudott bevenni. A miatt aggódva, ha vajon elnyelte-e s így az isteni áldásokban részesülhet-e, kinyitotta száját s megnézte, hogy valóban bement-e az ostya. Ezután sokáig térdelve imádkozott, míg rohamos hányás érte el s az e miatt bekövetkezett nagy gyengeség ágyba fektette le.

8 óra felé azt kérde Károly, ha vajon a szentelt gyertyák kéznél vannak-e? s midőn igenlőleg feleltek, megparancsolta, hogy hozzák oda. Mindazáltal még reggeli 2 óra felé is csendesen susogta kedvencz lelkésze után az ima szavait, miket aztán így szakított félbe: „ütött az óra! hozzátok ide a gyertyákat és feszületet!“ Ezek drága ereklyék voltak, melyeket ép ezen időre tartogatott. A gyertya ugyanis a montserrati sz. anya tartójából való volt és a szép művi feszület Toledo-ban haldokló nejének kezéből vétetett ki s később még fiát is vigasztalta élete utolsó órájában. A császár mohón nyult ez ereklyék után, midőn azokat az érsek feléje tartá és mindkét kezébe egyet fogva néhány perczig hallgatva szemlélte a Megváltó alakját s aztán kebléhez szorítá. Azok, kik elég közel állottak hozzá, nem sokkal ezután a következő szavakat hallották, mintha bizonyos hívő-szózatra akart volna felelni: „Igen uram! most én jövök.“

Azzal feszület és gyertya kisiklott bezeiből s majd azután halott volt.

Sokkal kinteljesebb volt 9-dik Károly kimulása. —

E szerencsétlen uralkodó, ki elég gyenge volt beleégyezni a hugenották iszonyatos lemészárlásába az 1572 aug. 23—24-ki Bertalan-éjszakáján s a ki — a monda szerint — a rémes vérfürdő alatt kastélya ablakából lőtt alattvalói közé, kinos lelkiösmeret — furdalások között végezte bé életét. Jól érezte, hogy senki sem tiszteli őt, s hogy mindenki rossz embernek tartja. Hasztalan igyekezett, hogy a legveszélyesebb vadászatok és megerőltetett testgyakorlatok között keressen szórakozást, hasztalan folyamodott nyugalomért a költészet és zenéhez, melyeket nagyon kedvelt s melyekkel maga is foglalkozott. Napról-napra nyugtalanabb és komorabb lön. Ki a magas, sovány, beesett arczu fiatal embert — hatalmas sasorrával és mord tekintetével — meggörbedve ide s tova járn láttá, borzadály futott végig egész valóján.

Egy emberre sem tudott egyenesen nézni; kihallgatások alkalmával szemeit jobbjára lecsukta; ha pedig kinyitotta, úgy szemével mindig a magasban járt, de hirtelen ismét földre szegezte azokat. Rémes álmai a Bertalan-éj vad jeleneteit láttaták vele; azt hitte, hogy mindenütt a legyilkoltak árnyai lengik őt körül. Ilyen borzasztó pillanatai ritkán szüntek meg. A belső, aggály teljesen fölemészté a különben is gyenge király testi erejét.

Az utolsó héten semminemű helyzetben sem tudott csendesen ülni; folyvást reszketett; azt mondják, hogy utoljáró bőre polusaiból amugy tolt ki a vér.

Igy mult ki, még nem is 24 éves korában, 1574 május 30-kán.

D. G.

arámlatot megakadályozzon. Azt tanusítja, hogy a legéletrevalóbb elvek bukása is bizonyos, míhelt egyéni érdekek, könyelmű ambíciók lépnek előtérbe.

Megkísértjük kimutatni azon okokat, melyek az ellenzék győzelmét lehetségessé tették e székelyföldön. Ujra ismételjük, nem a Deák politikája iránti bizalmatlanságban, hanem egyebütt keresendő a baj.

A baloldalnak a választások alkalmával kifejtési szokott egyöntetű, csaknem katonai szervezete közismeretű tény.

Mindnyájan tudjuk, hogy a baloldalt igen sok választó kerületben eddig is, nem annyira az elvei iránti ragaszkodás mint az előre látó gondoskodás, minden kicsi körülményre kiterjedő figyelem, a tömör, compact eljárás vezette győzelemre. Azt is tudtuk, hogy a baloldal, — észrevevén a királyhágón túl a lábai alatt ingó földet, actiójának súlypontját Erdélybe, de különösen a székely földre tette át. S mind ezek daczára mit tapasztalunk a székelyföldön? Azt, hogy a központi bizottmányok vagy nem sejtve a vést, vagy kicsinyelve azt, a 12. órában fogtak a munkához. A baloldal notabilitásai, elárasztva a székely földet, az előkészületek során már jó előre haladtak volt, midőn a jobboldal mozogni kezdett. A ki előbb megy a malomba az öröl. Betölt itt is. A központi bizottmányok csak akkor kezdettek mozogni, midőn késő volt, midőn már elfoglalta a tért. A baloldal felléptetett már jó előre egy néhány jelöltet, kik a székely nép „véréből való vér.” Ismerni kell a székely atyafiságos jó indulatát. Ugy gondolkodott: „hogy ámbár tiszteli és követésre méltónak tartja a Deák politikáját, de most az egyszer engedjen meg neki a világ, mert nem tarthat vele, tiltja a rokonsági, sógorsági, komasági viszony. Nem akar halálalig való gyűlölséget szerezni magának, miután még az apjok, nagyapjok is békés egyetértésben éltek egymással. Ha előre szavát nem adta volna, még csak meggondolkoznék stb.” A székely be is szokta váltani a szavát, a mint az eredmények mutatják.

A másik hibát, s ez által a jobboldal bukását egyesek ambíciója szülte. Az egyéni érdek, a szerepelhetnémségi vágy némely választókerületben anyira megosztotta a jobboldal erejét, hogy az ellenzék győzelmé már előre biztosítva volt. Nagy kár, hogy az a ferde felfogás, miszerint csak akkor tudunk a hazának méltóan szolgálni, ha honatyai magas székben ülünk, akkor ural némelyet, midőn előre tudja, hogy személyes viselkedés csak a közérdeknek árt és még magának sem használ sokat. Kár, hogy némelyek nem tudnak megférni abba a körbe, melybe a végzet helyezte, hanem minden alkalmat felhasználnak egyéni hiúságok kielégítésére, essék bár maga az elv áldozatul.

Udvarhely város egyik jobboldali jelöltje daczára a tömeges kérésnek e gyengességét nem tudta áldozatul hozni, mi azt is bizonyítja, hogy maga az ügy sem feküdt nagyon a szíven, és ezzel megnyitotta a baloldal győzelmi zsilipjét.

Ki kell még mondanom egy igen fontos, talán legfőbb okát a jobboldal bukásának, mert megfordulva a székely nép között, csak e nép közérzetét tolmácsolom ez által.

Értem a kormány nagyon is közönyös eljárását a székely nép érdekei iránt. Megvalva az igazat, a székely nép 67-től fogva még nem sok jótéteményben részesült az új alkotmányos életnek. Egy néptörzs érdekében sem történt még eddig oly kevés. Mindaz, mit vívmányképpen fel tudunk mutatni e népnek, egy tanító-képezde, nép-iskola, s még azok is milyen lábon, egyéb semmi.

E nép anyagi felvirágzása érdekében még mi sem történt.

Pedig a népnek kézzel fogható, szemmel látható eredmény kell, ha megakarjuk nyerni. A vasutak mellette mennek el, még csak egy által sem érintve. Az ipar, kereskedelem érdekében absolut semmi sincs téve. E tekintetben még máig is magára van hagyatva a székelyföld.

Kérem már most, csuda-e, ha egyik helyről a másikra lehet terelni e népet, meglévén győződve, hogy tényleges állapota mitse javult? Igen jó kortes fegyver volt ez a baloldal kezében, mit fel is használt emberül.

Tekintszen tehát valahára a kormány a székely népre. E nép politikai érzelme most is a Deáké, a kormánynak kötelessége ez érzelmet megerősíteni az által, ha kielégíti jogos érdekeit, ha nem tekinti mostohának. Igy cselekedve, megvagyok győződve, hogy a baloldal fegyverének nem lesz a székely nép között éle, s nem lett volna eddig is. Hunfy.

Az osztrák nemzeti bankról a „N. fr. Presse“ a következőket írja: Ama jegyzék, melyet a magyar pénzügyminiszter a nemzeti banknak küldött, mint előrelátható volt, föltételeket tartalmaz, melyek mellett a bank Magyarországon törvényesen elismertetnék a bank szabadalom időtartamára. A jegyzék természetesen a bank igazgatóság beható tanácskozmányának tárgyát fogja képezni de már ma annyit hallunk, hogy e föltételek között több olyan is találtatnék, melyeket a nemzeti bank semmiképen sem teljesíthet.

A leglényegesebb követelések a következők: A nemzeti banknak önálló képvisellete Magyarországon, és a pénzügyminiszter jogosultsága, hogy az egyes főintézetek dotációját korlátlanul meghatározhassa. Az utóbbi a legnehezebb pont. A nemzeti bank semmi szín alatt sem bocsájthat ki kezéből oly fontos jogot és nem bízhatja egész ügykezelését a magyar miniszteriumra. A bank igazgatóságnak nem marad tehát egyéb hátra, mint kereken kijelenteni, hogy az előterjesztett pontok nem alkalmasak arra, hogy azok alapján egyezmény létre jöhessen.

V e g y e s.

(A „Nemere“ t. olvasóhoz). E lap szerkesztőjének, Orbán Ferencz urnak elutazása miatt a lap szerkesztését ideiglenesen átvettem. Herrmann Antal felgymsiumi tanár.

(Királyunk ő felsége) a porosz koronaherceggel való találkozása és az ezt nem sokára követendő Salzburgi összejövetel, melyeknél mind Andrassy gróf mind Bismarek herczeg jelen lesznek, a „P. N.“ Bécsből vett értesülése szerint azon czéllal bírnak, hogy Ausztria - Magyarország és Németország szövetségéhez Oroszország is hozzá csatlakozzék; illetőleg ily csatlakozás esélyei megbeszéltessenek. E hir természetesen a conjecturalis politika terméke, de legkülönbözőbb oldalokról oly öszhangzatosan juttatják nyilvánosságra, hogy figyelmet érdemel.

(Deák Ferenczről) betegségének hirtelénél alkalmából Bismarek hg. lapja, a „Norddeutsche Allg. Zeitung“ hosszabb cikket közöl, melyben a legmelegebb elismerés hangján szól nagy hazánkfia, s az általa alkotott műről. A külföldi lapok is egyáltalán nagy részvétellel fogadták a Deák betegségéről szóló hirt, s örömmel fogják majd regisztrálni a tudósítást nagy hazánkfia felgyógyulásáról.

(A Magyarországi nemzetiségek). A b. Eötvös mint közoktatási miniszter által 1870ben gyűjtött adatok alapján Keleti Károly a „Statistikai közlemények“ 8-adik kötetében hazánknak nemzetiségeit így osztja fel:

	Magyarországon	Erdélyben
Magyar	5841123	666175
Német	1592034	224034
Román	1114044	1207862
Tót	1825513	210
Szerb	284836	—
Horvát	207899	630
Orosz (ruthén)	418040	—
Egyéb	102127	2524
Összesen	11117623	2101727

(A közös hadsereg szakállába) ismét belekapaszkodtak. A francia szakáll viselését nem rég tiltották el, s most a körszakállnak egy hüvelyknél hosszabbnak nem szabad lennie.

(Egy újabb [a tizenharmadik] távirásati tisztifolyamnak) megtartása válván szükségessé, annak folyó évi október hó 17-én Pesten leendő megnyitása elrendeltetett. Ezen legfelyebb három hónapig tartó tanfolyamba fölvetetnek a 18-ik évet már betöltött, de a 30-ik életévet még tul nem haladt, hivatalviselésre alkalmas, egészséges testalkatu s a magyar korona területén született mindazon egyének, kik az érettségi vizsgát sikeresen letették, vagy főrealiskolát (akademiát) jó eredménnyel végeztek; kiknek jó kézírásuk van, s kik legalább magyarul és németül tudnak; megjegyztetvén, hogy más höní vagy idegen nyelvek tudása már tekintetben egyenlőkkel szemben az alkalmazásnál előnyül számítottatik be. Azok kik ezen tanfolyamba belépni kívánnak, kötelesek e részbeni sajátkezüleg irt folyamodványukat ez említett tulajdonságokról szóló és azt, hogy hadkötelezettségüknek mennyiben tettek eleget, kellőleg előtüntető hiteles bizonyítványokkal fölszerelve a földmivéls, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium IV. (távirda) osztályához Pesten legfelyebb f. évi szeptember végeig vagy egyenesen, vagy ha valamely hivatalnál már alkalmazva vannak, illető előjáróságuk útján benyújtani; kik netalán már nősek lennének, kérelmükben ezen körülményt is említsék meg. A kitűzött határidőn tul beérkező, vagy a szükséges előiskolákat és egyéb kellekeket ki nem mutató kérvé-

nyek nem fognak tekintetbe vétetni. A tanfolyamra fölvetettek erről tudósítatván, kötelesek f. évi október 16-kaig Pesten a fentirt távirásosztályban beiratás végett jelentkezni. A beíraskor le kell fizetni o. é. 8 forintot, melyért a fizető a távirásati hálózatnak egy térképét s a szolgálati utasításnak egy nyomtatott példányát is megkapja.

(A pesti egyetemen) július 30-ikán az ókatholicus Hatala Péter választatott meg „Rector magnificus“-nak.

(A nemzetközi meterbizottság), melynek munkálkodását a porosz-francia háboru 1870-ben félbeszakította, f. évi szeptember hó 24-kén Párisban ismét össze fog ülni. A magyar kormányt ezen értekezleten ismét Kruspér István és Szily Kálmán műegyetemi tanárok fogják képviselni.

(A F. L. panaszkodnak) a magyarok indolentiája felett a hírlapok értesítése ügyében. Pécssett Eötvös-ünnepély, Gyöngyösön tüzeset volt, s a két városban nem volt egy ember, ki ezt tudatta volna a napi sajtóval. E tekintetben az angol lapok azon előnnyel bírnak, hogy majdnem minden ember munkatársuk.

(Magyar vendéglőt) kíván felállítani a bécsi világiállításon a kiállítási bizottság s ezen jelentékeny nyereséget igénylő vállalatot a leghivatottabbnak akarja átengedni. Felhívja ez okból a vállalkozni szándékozó vendéglősöket, kik tisztán magyar jellegű vendéglő berendezésére hivatást és tökélet bírnak, hogy az ajánlathoz megkivántató föltételeket a kiállítási irodában (Pest, színházter 5. sz.) megtudakolják és a berendezés részlet előterjesztésével ellátott ajánlataikat ugyan oda benyujtsák.

(A német és esch mérnökök) rútol garázdálkodnak az ojtózi vasutvonalon. A „Hon“-nak egy mérnöktől vett tudósítása szerént minden tudomány és lelkiismeret mellőztével működnek ezen urak és szorosan összetartván schwindelük nem kerül napfényre. Tudományuk nem több, mint magyar mérnököké, de nagy a szemfényvesztési képességük. Ők zsebre teszik zsákmányukat s eltűnnek s az ország megint milliókat költ utómunkákra, melyeknél talán ujra idegenek híznak.

Hazánk tehetősi ifjai! ahelyett hogy meddő politikát üznének vagy Petőfi verse szerént nemeskednétek, — tanuljatok gazdasági és technikai tudományokat, hogy magatok élvezhessétek és honfitársaitoknak juttathassátok dús de kullancsokra szorult hazánk áldását.

(Nekrológ). Özvegy Verzar Ferenczné a maga egy gyermekei: Gergely és neje Gáll Teréz és leányuk, István, Lukács, Kristof, Mari és férje Dajbukát Emánuel és leányuk, ugy számos rokonuk szomorodott szívvel tudatják a jó gyermek, szeretett testvér, sogné, nagynéne és rokon

VERZAR LIZÁNAK folyó hó 1-én éjeli 11 óraker, hat havi súlyos mellbajbani szenvedés után, a haldoklók szentségének áhítatos felvétele után életének 21-ik évében történt jobb életre szenderültét.

Az elhunyt nemes kebel hült tetemei tegnap délután 5¹/₂ óraker roppant nagy számú közönség öszinte részvéte mellett tétettek örök nyugalomra a bolonyai rom. katolikusok sirkertjébe.

Lelkéért az engesztelő szt. mise áldozat folyó hó 5-én a plébánia templomban fog az egek urának bemutatni, mely végtiszteletre minden rokonok, jó barátok és ismerősek tisztelettel meghivatnak. Béke poraira!

Közgazdaság.

Erdőkezelés Csikban.

E végtelen erdőbirtalom területének sem általában sem birtokkint még az erdőgazdászlat legelső a-b-c-je sincs meg. Itt máig sem lehet föld stb. számra beszélni, hanem órai járásra, mely pedig e hegy völgy lepte havasok vidékén a legbizonytalanabb mérték; itt máig sincsenek birtokviszonyok — a választó vonalok rendszeres és pontos határok által tisztába téve, s az erdő egyedül észszerűn lehető kezelési álfhája a fordákra s vágásokra osztás, — pagony rendszer stb. még hirben is alig ismeretes. Itt híjában kérdjük: mennyi tüzi, tutaj-, épület- vagy árboeczfa, mennyi gaj stb. kerül ki egy földről, s így egy föld várható jövedelme mennyi stb.? erre a telet legfelyebb egy büszke mosoly — mely azt jelezné, hogy „mi gazdagok vagyunk — van mit vágjunk elég s nem szorultunk az ily kicsinyes meghatározásokra stb.“ — Azt pedig senki ne hozza fel itt például, hogy vannak mind kül- mind belföldön — egész országgrszt tevőleg — még sokkal nagyobb kiterjedésű rengetegei a fenyes erdőségeknél, de melyek a már régesrég behozott erdőgazdasági törvény szabta józan kezelése által viruló diszben állanak — bennök az ily szabad kéz- és tűz-pusztítások rombolások hallatlanok, s a józan

erkölcsü, ügyes és szorgalomra szoktatott népek által minden irányban kifejtett faipar dusan jövedelmező tökéjét képezik stb. — ezt s efféle itt még sértésnek vennének s legalább is hihetetlen badar beszédnek — melyet csak a „messziről jött idegen bitangok hazudnak.“

A primitív állapot e fentebb irt közös nyavalyjában sanylik itt Szárhegy és Ditró erdőgazdászata is, mely két legtekintélyesebb és gazdag birtokos község pedig leginkább állhatna például — mint áll másban — ugy ebben is elől.

Igen természetes — könnyen belátható tény az, hogy ha ez erdő birtokok (annál inkább mentül nagyobb terjedelműek) a rendes geometriai alakba s egyenes határok közt felosztott ugynevezett pagony (revier) rendszer szerinti fordákra (tourn) osztással bírnának: az évenként vágás alá helyezett rész ellenőrzése, annak tisztán tartása — gondozása s czélszerű hasznosítás általi értékesítése stb. teljesen lehetővé, s e mellett az évi kinyerhető mennyiség mindenkor pontosan tudva s örök időnkön át biztosítva lenne, mely előnyök által ez egy minden kétes kérdésen kívül álló biztos és szilárd hitelű hypotekalis birtok tekintélyére emeltetnék. És ez, e két birtokos község érdekére nézve annál inkább mulhatlan szükségét képez, mert ennek a borvizüzettel járó gyárkezelése is van, melynek virágoztatása a csak is határozott tudomáson alapuló intézkedés nélkülözhetlen biztos feltételein nyugszik.

Am de nem így van! Itt e roppant terület erdősége minden rendszeres fordákra és vágásokra osztás nélkül — csaknem egész terjedelmében (csakis az újabb időben tilalom alá vett némely határozatlan mennyiségű darabokat kivéve) tökéletesen „szabad“ mely szónak az elméletben igen szép az értelme, de itt a gyakorlatban nem tesz egyebet mint ezt „szabad préda.“ A gyergyói volt határról, „szabad nemes“*) székely népnek a most már nemesek föld — de kupás számra is — ezer apró részletekre darabolt sovány földjének szűken termő voltát e roppant erdőségek jövedelmei pótolnák, s ezek teszik főbirtokát — „életér“ mondhatnánk és mégis ez „életbe“ járó nagyfotosságu tétel az mi náluk az ősi idők teljes indolentiájával, megrögzött balszokásaival a legnagyobb bűnből, hogy ne mondjuk esélytelenebbül kezeltek. E terjedelmes — s Szárhegy és Ditró községeknél a mintegy 8½ □ mértföldnyi összes határból mintegy 7—7½ □ mértföldet tevő erdővidék**) egy olyan tér, mely a birtokos községek minden „benszülött“ egységeinek — tévén ezek száma mintegy 2000 kétezer házbéli családot — minden megszorítás és felosztás nélküli „teljesen szabad“ egyetemes birtokát teszi. Erre aztán kimondhatatlanul büszke a „benszülött“ székely nép, hogy istentől ő van csak egyedül teremtve azon „nagy boldogságra“ miszerint e 7—8 □ mfdnyi erdőséget csak neki szabad össze vissza — szelvében hosszában barangolni; „ez a mi birodalmunk“ mondja nagy büszkén „hova bitang“ (értsd: „idegen“, az-az nem „benszülött“ — ez a czime nála magyarnak és másnak ki nem Gyergyóban termett) „lábát sem teheti be.“ — E szavakra aztán mosolyog az élelmes örmény és Taloga uram meg a zsidó stb. ki e föld benszülött egyedüli urát 5—6 frttal, turóval s egyéb élelmi czikkel, bolti csecsebecsével és torkot maró vitriolis szesszel stb. bódítja, és kötelezi le testestől lelkestől, — s a szabad erdők egyedüli ura vág számára szabad birtokából ott a hol tetszik akár 100—200 darab tutajfának valót s azokat — nehogy a „bitang“ be is kukkanhasson — ő maga le is huzza a hova kell; s a paradicsomból ily formán kitiltott „idegen“ — örmény és Taloga vagy zsidó stb. mosolyogva teszi zsebre az ily „szegény“ egyedüli ur bőrén nyert ezereket, de kinek számára — hála istennek! — meg van mentve a dícső jog: hogy érdekét egyedül ő a „benszülött“ bírhasssa vághassa és pusztítsa.

(Folytatása következik.)

*) Csudálatos együgyűség, hogy itt még most is e nagyhangzú ősi czimek és nevezetek birtoklási jelentőségén szeret abrándozni nagy többsége e népek; s jóllehet 1848 óta sem nem határrörök, sem nem annyira szabadok s velünk együtt sem nem nemesek többé, mert adozás katonasorozás és tartás s hazai köztörvények alá tartozás sat. épen csak ugy kötelezi őket mint a haza bár mely más polgárát s valamennyi volt nemességét; és még is ez üres kongású szavakra annyira büszkék, hogy sokan a legnevetségeseb lenező göggel ezekben tartják legpótentatosb tekintélyöket.

**) Benkő Károly hiteles mérés után 8 □ m. földre teszi, de a pontos szaktan szerént kezelt mérnöki lánczól eddigelő nagyrészt szűz székely földön a hiteles kitétel is csak hozzávetőleges lehet, — s én itt Orbán B. szerént tettem fel.

A közönség köréből.

Egy érdekes kérdés.

Hogy a postán a közönség kárára elég visszaélések történnek, azt mindenki tudja; de a napokban oly eset adta elő magát nálunk, melynek ismétlődése s a jog és törvény fogalmának abban nyilvánuló elferdítése képes a közönségben nagy és alapos aggodalmat gerjeszteni.

Folyó év április 11-ikén 5 frt. 4 krért vesz magának egy utazási jegyet Fehérvárra Albrecht Adolf, az „Anker helybeli főügynöke. A jegyen az állván, hogy a postakocsi este pont 8 órakor elinduland, — nehogy elkéssék, husz perccel 8 előtt elmegy emberünk a postára; a postahelyiséget, bezárva találván, kopogtatás után megtudja egy postaszolgától, hogy a postakocsi már fél nyolcz órakor elindult.

Minthogy az illetőnek bizonyos órában kelle találna a nagy horderejű kereskedelmi megegyezkedés miatt Fehérvárt vagy Alvinczen egy vele összeköttetésben álló kereskedővel, s onnan még másnap reggel a vaspályán tovább utaznia, hogy az őt fenyegető nagy kárt constatálja, a postaigazgatót fölkeresi s meg is találja a casinoban.

Két tanu jelenlétében kinyilatkoztatá a postaigazgató, hogy jogában áll Albrecht urnak a fenyegető kár elkerülése végett magánalkalmatosságot fölvenni, mi csakugyan meg is történt, 16 frtért kapván Albrecht ur magánkocsit s az nap el is indulván este 9 órakor, ugy hogy ha nem is reggel 4 órakor, ugy mégis a 10 órakor induló vonattal utazhaték tovább a vaspályán.

Jókori megérkezése folytán több kárt nem szenvedvén, Április 28-án 16 frtnyi utiköltségét követelte a postaigazgatótól s nem nyervén nyolcz hétig választ, ismétlé kérését Junius 24-én, mire valahára 2497 sz. a., azon választ nyerte, hogy nem lévén bebizonyítva, hogy ő csakugyan április 11-én elutazott e, kérésének hely nem adathatik, hanem az 5 frt. 4 krnyi postadíjt megkaphatja; a hibás postakalauz egyébiránt megbüntettetett.

A válaszban fölhozott amaz okot, melynél fogva a postaigazgatóság a 16 frtot megtéríteni vonakodik, elháritandó, Albrecht ur azonnal a postaigazgatóhoz és kijelenti, hogy ¼ óra alatt minden lehetséges bizonyítékokkal, számtalan tanukkal stb. szolgálhat arra nézve, hogy ő csakugyan Április 11-én 16 frt. kocsibér mellett elutazott.

S minő választ nyért ezen ajánlatára?

Keresse jogát a törvény útján s vegye föl követelését az ez alatt M. Vásárhelyre áttett hibás conductoron!

Ezen válasz semmiként sem lehet igazságos.

Mihelyt én jegyet váltok a postán, velem a posta, nem pedig annak egyes tisztje vagy szolgálja, lépik szerződésre. Ha pénzt teszek a postára, arról nekem nem egyes hivatalnok, kalauz vagy szolgálja, hanem a posta maga felelős.

Ha ama szerződés akár melyik tiszt vagy szolgálja vétke vagy hibája által megszegetik, az abból eredő kár megtérítését én nem is követelhetem az illető vétkes vagy hibástól, mert ez velem szemben semmire sem kötelezte magát, ő velem nem lépett semminemű szerződésre.

Azon nagy bizalomnak, melylyel a közönség a posta irányában viseltetik, legfőbb forrása épen az, mert mindenki tudja, hogy nem egyes személyekkel, hanem a postaaerariummal mint morális személylyel van dolga adott alkalommal.

Azért ha a föl adott pénz elvesz vagy elsikkasztott, vagy — a mint ez az előadott concret esetben történt, — a hivatalnok vagy conductor ügyetlensége miatt az utas hátra marad, senki sem követeli pénzét vissza a hibás közegetől, hanem a posta aerariumtól, — elmaradása okozta minden bebizonyítható kárát nem a hibás hivatalnok vagy kalauztól követeli megtéríteni, hanem a posta aerariumtól. Ily esetben a félnek vagy utasnak semmi köze a postán működő egyes személyekkel. A posta aerarium köteles az elveszet vagy elsikkasztott pénzt megfizetni, a kárt megtéríteni.

Még azt is helytelennek találom, hogy a posta igazgatóság azért vonakodik Albrecht Adolf urnak a 16 frtnyi kocsibért megtéríteni, mert a posta-igazgatóság szerént még nincs bebizonyítva, hogy Albrecht ur csakugyan április 11-én magán alkalmatosságon elutazott. Tegyük fel, hogy pénze nem lévén, el nem utazhatott; vagy tegyük fel, hogy magánkocsit nem kaphatott; azon kárnak, melynek a conductor általi hátrahagyása az oka, ki leend a megtérítője? Albrecht ur-e, ki azon biztos reményben, hogy április 11-én este pont 8 órakor elfog utazni, utolsó krajczárát ki adta az utazási jegyre, vagy ki azon meggyőződésben, hogy ő

minden bizonnal este 8 órakor elinduland, nem gondoskodott magánkocsiról, avagy a posta aerarium, mely őt szerződésileg biztosította, hogy pont 8 órakor felveendi kocsijára s elveteti azon helyre, melyet a szerződésben kijelölt?

Magától érthető, hogy azon fél, mely a szerződést megtörte, minden abból eredő kárért felelős; az pedig nem más mint a posta aerarium; s a posta dolga aztán az illető vétkest vagy hibást mint saját közegét felelősségre vonni, de ezzel a károsultnak semmi dolga sincsen.

Ha inasom 10 ablakát lakásomnak betöri, annak helyreállítását a házigazda tölem és nem inasomtól követeli: hogy mit teszek én inasommal, ez az én s nem a házigazda dolga. Igy a postánál is.

De hát mi történék akkor, ha Albrecht ur bebizonyítaná, hogy ő hátrahagyása miatt ennyi s ennyi ezer frtig károsult? A tiszta jog szerint ezen kárát meg kellene téríteni a posta aerariumnak! Egyébiránt a posta intézményt igénybe vevő közönség érdekében az előbb elmondott összerű esetet az illető miniszter urnak magas figyelmébe ajánlom, elvárván oly intézkedéseket, melyeknél fogva a közönségnek a posta iránti jó hitelele és bizalma többé csorbát ne szenvedjen.

A. B.

Nyilt-tér. *)

Tisztelt Szerkesztő ur!

A „Nemere“ folyó évi 60-dik számában „czéh-rendszer és ipartársulat“ czim alatt egy czikk jelent meg, melyben egy bizonyos csizmadiamester — ki elég gyáva volt arra, hogy nevét eltitkolja — a brassói csizmadia ipartársulat elnökét, Jancsó Ferencz tagtársunkat, ipartársulatunk szervezése körül kifejtett közreműködéséért önhatalmaskodás és önkényes eljárással vádolja, a bizottmányi és a társulati tagokat pedig kicsinylőleg számba sem véve, gyáva szerepléssel és becsmérlő önhatározatlansággal illeti szigorosan, mintha mindnyájan „nulla personák“ volnánk, pedig a magát vén diáknak nevező „egy csizmadiamester“ — ha csakugyan benőt már a feje lágya — igen jól tudhatná, hogy szabad és önálló polgárok nem igen szokták egyik vagy másik polgártársuk önkényes vagy kényszer eljárásait behunyt szemmel elnézni.

Addig is, míg a jelenleg itthon nem lévő Jancsó Ferencz tagtársunk a maga személyes védelmére menné további lépéseit az „egy csizmadiamester“ bárgyú felajdulásai orvoslására, alulirt választmány elfogulatlan és őszinte meggyőződésből kötelességének ismeri ugy a maga, mint pedig az összes társulati tagok nevében ezennel határozottan kinyilatkoztatni, hogy mindazon vádak és megátmadások, — melyeket az „egy csizmadiamester“, társulati elnökünk Jancsó Ferencz személye és eljárásai ellen e lap hasábjain a nyilvánosságra hozni röszlelküleg nem átalotta, — nem egyebek: irigy rágalnak, alaptalan elferdítések és hamis vádlótlanságoknál. Nem igaz az, hogy a 20 tagokból álló ipartársulati bizottmány tájait maga Jancsó Ferencz, mint elnök, nevezte volna „önkényileg“ ki; ő ezt nem tette és nem is tehetette, mert a kijelölt bizottmányt maguk az egybegyűlt társulati tagok választották egyhangulag meg; nem igaz az is, mintha Jancsó Ferencz a folyó évi junius 27-iki gyűlésünkön azt indítványozta volna, hogy a ki a kidolgozott társulati szabályokat alá nem írja: 10 frt. büntetéssel rovassék meg; erről az egész gyűlésen egy szó sem volt. Az „egy csizmadiamesternek“ az elméje bizonyosan balra kanyarodott volt akkor, midőn ily vádlótlanságot állítani mert; jó volna, ha a „vén diák“, előbb azt tanulná meg, hogy mi az igazság, mert enélkül az emberi jellem nem sok becsesel bír.

Merő vádlótlanság az „egy csizmadiamesternek“ azon állítása is, mintha a társulatnak 1300 frt. készpénzből álló vagyona nem gyümölcsözöttetnék, mert ebből 1000 frt. a helybeli előlegező egyletnek, 300 frt. pedig a malomtársulatnak van kamatozás végett kiadva. Emélfogva ajánljuk az „egy csizmadiamesternek“ hogy máskor ne üzze a „hü bele Balázs bolondját“ akkor, midőn valamiről nincs kellőleg tájékozva, mert az alaptalan gyanúsítások mestersege igen undok foglalkozás, mely a rágalmazónak többnyire kellemetlen helyzetet készít elő. Egy tréfás közmondás azt mondja, hogy a kinek nincs esze a fejében, hát legyen a lábában. Ezt jól jegyezze meg magának az „egy csizmadiamester“, kit még végül arra figyelmeztettünk, hogy máskor hagyjon fel a brassói csizmadia ipartársulat feletti bírálgatásokkal, mert neki, — kiről azt tesszük fel, hogy ipartársulatunknak nem tagja, — sem a társulathoz, sem pedig a megszünt czéh vagyonához (lásd az ipar törvény 83 §át) semmi joga és igénye sincs.

A brassói csizmadia ipartársulat választmánya.

*) E rovat alatt megjelent czikkeikért csak a sajtó-hatósággal szemben vállal felelősséget a szerkesztőség.

Ezen ügyet lapunkban befejezettnek nyilvánítjuk. Szerk.

Brassai áru-tőzsde augusztus 2.

Buza, tiszta 64 kupás köble		Turo 6 vedre		Brassai készítmények		Csergék.				Kalapok:					
frt.	frt.	frt.	frt.	frt.	frt.	tarka, dar. Nr.	3	4	5	6	Kossuth Nr.	1	2	3	
9.—	11.—	3.40	3.50	Posztó, szederjes 1/4	1.80	2.20	6.—	7.60	9.50	11.50	frt.	1.30	1.10	1.—	
6.40	6.80	3.20	—	„ mellertes 1/4	1.70	1.80	frt.	3	4	5	6	Nr.	1	2	3
5.80	6.30	3.—	3.20	„ szürke szederjessel	2.10	2.25	frt.	6.40	7.60	8.40	10.—	frt.	1.60	1.25	—
5.—	5.20	—	—	„ szederjes veressel	2.—	2.20	Nr.	3	4	5	6	frt.	—	—	—
5.20	5.70	—	—	„ szürke 3/4	1.60	1.80	frt.	7.60	8.80	10.50	11.50	frt.	—	—	—
4.40	5.25	—	—	„ búzavirágkék 1/4	1.80	2.—	frt.	8.60	9.40	10.40	—	frt.	1.40	1.—	80 kr.
3.40	3.50	—	—	„ kék 1/4	1.50	1.60	frt.	7.40	8.90	11.—	—	frt.	1.50	1.40	1.30
3.40	3.60	—	—	„ 3peccetes szed. 1/4	3.—	3.20	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
5.—	5.20	—	—	„ vörös mellertes 1/4	3.—	3.10	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
10.—	10.50	—	—	„ natur-vörös	2.—	2.10	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	Abaposztók Nr. 1	—	—	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	„ 2	—	—	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	„ 3	—	—	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	„ 4	—	—	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	keresztényfalvi	35—36	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	rozsnói	34—36	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	bráni	42—44	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	Moldon	55—67	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	Szederjes kék flanel	56—80	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	„ mellertes szürke	54—75	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	„ vörösmellertes	54—76	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	„ kék csikos	54—75	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	„ fehér	52—73	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	„ rozsnói fehér	44—46	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	„ kék	46—48	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	„ csikos	48	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	„ vörösmell.	46—47	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	„ szürkekékkel	46	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	Halinapostó fehér	32—34	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	„ fekete	34—35	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	„ nat. kávézsin	36—38	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	„ fest.	34—35	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	„ szürke	28	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	Babavári fehér	60—64	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	„ sötétszürke	62—64	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	„ fekete	65	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	„ kávézsin	64—68	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	„ világos szürke	48—52	kr.	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—
—	—	—	—	Csuklya, kötése	—	30.—	frt.	—	—	—	—	frt.	—	—	—

Gyorskocsizás megnyitása.

Brassó és Segesvár (a m. keleti vasut végállomása) között folyó év Augusztus hó 4-étől kezdve hetenkint háromszor gyorskocsi közlekedik és pedig:

Brassóból Segesvárra:

Hétfőn, Szerdán és Pénteken reggeli 5 órakor a „Hôtel Bukarest“-ből. Segesvárra érkezik estve 7 órakor.

Segesvárról Brassóba:

Kedden, Csütörtökön és Szombaton reggeli 8 órakor. Brassóba érkezik estvéli 10 órakor.

Díj: személyenkint **10** o. é. fr. 30 fontnyi szabadmálhával.

Az igazgatóság.

99 1—0 Fölvétel Brassóban a „Hôtel Bukarest“-ben.

Olaj festmények!

Alólirottánál dús választékban található olaj festmények legszebb természeti tájképekből. Minden izlésnek megfelelően nagy a választék és a mellett igen jutányos az árszabály. A festmények egyszermind izlésteljes aranykeretben vannak foglalva.

Pap Ferencz,

butor készítő, nagypiac 326 sz. és butor raktára klastromutca 1 szám alatt.

98 1—2

Árlejtés.

Al-Torján egy községi iskolaház felépítése árlejtés szerint idei augusztus hó 26-án délelőtt 10 órakor a kevesebbért vállalkozónak ki fog adatni.

Az árlejtés sepsi-szent-györgyön a tanfelügyelőségi irodában tartatik.

A tervezetet minszintén az építési feltételeket nevezett irodában megtekinthetni.

Al-Torja, július 30-án 1872.

94 3—3

Kósa István,
iskolaszéki elnök.

Pályázat.

Háromszéken Al-Torján a községi iskola két rendes tanítói állomása egyelőre ideiglenesen betöltendő.

Évi fizetés: külön-külön 300 frt., s ezenkívül természetbeli szállás vagy ennek megfelelő lakilletmény.

Pályázat határideje: szeptember 18.

A tanítóképzési oklevéllel felszerelt folyamodványok Kósa Istvánhoz küldendők.

Zene, torna és kertészetben jártassággal bírók, előnyben részesítetnek.

U. p. K.-Vásárhely.

95 3—3

Kósa István,
iskolaszéki elnök.

Pályázat

a zágoni népiskolánál a tanítónői állomásra.

Tanítja az V. és VI-dik osztály tantárgyait, s a női munkát. Fizetése 420 frt., szállás az iskolán kívül és 6 öl fa.

Pályázatot Augustus végéig be kell küldeni

Zágonba az iskolaszék elnökehez.

96 2—2

Pályázat.

Háromszéken Pákéban a községi fiu- és leányiskolához egy rendes és egy segédtanítói állomásra egyelőre ideiglenesen pályázat nyitattik.

Tannyelv: magyar.

Rendes tanítói 300, segédtanítói fizetés 200 forint s ezenkívül mindkettőnek természetbeli szállás vagy ennek megfelelő lakilletmény.

Pályázni kívánók kéretnek tanítóképzési oklevéllel ellátott folyamodványokat f. évi szeptember 15-éig Szonda Sándor iskolaszéki elnökhöz beküldeni.

Zene, kertészet és tornaszatban jártassággal bírók előnyben fognak részesítetni.

U. p. Kovászna.

97 2—3

Vida András,
iskolaszéki elnök.

ORGONÁK!!!

A nagyérdemű egyház-elöljáróságoknak figyelmébe ajánlja alólirott, hogy **új orgonák** jelen korszak szerinti készítését különféle diszpozíciókkal, — elvállalja.

Ajánlja a már **ösmert jó műveit** a művészet és zene minden kedvelőinek és megrendeléseknél pontos szolgálatot ígér olcsó árakkal, több évi jót-állás mellett.

51 6—0

Nagy József,

zongora-, harmonium- és orgona-művész. Saját házában, bolgárszeg 1436 szám alatt a gőzfürdővel szemben, Brassóban.

A legkitünőbb rendszerű és legjobb gyárakban készült

GAZDASÁGI GÉPEK,

mint

Kearsley-féle fű és gabna arató gépek, melyek 1869-ben Magyar-Ováron aranyérmes és 30 aranyat nyertek; továbbá eséplő és törökbuza lejtő gépek, melyeknek alkalmazása által több mint száz % munkabért lehet megtakarítani; végre egyszerű és kettős szivattyúk sat. sat. sat. kaphatók gyári áron

O. Luckhardt

brassai polgári gépésznel.

93 3—3